

Hegedüs András:	Szétszórt magyarok találkozója karácsony estéjén.
Göndöcz Kálmán:	Legátusok, mendikánsok!
Csörsz Győző:	Karácsonyi láng.
Molnár Mátyás:	Én, a negyedik király. (Vers.)
Csik Ildikó:	Nő és gyermek a karácsony fényében.
Svehla Gyula:	Venite Adoremus Dominum.
Balogh Ernő:	A karácsony Ady Endre költé- zetében.
Tussay Tivadar:	Megtaláltam az Istent. (Vers.)
Benkő György:	Emberek a viharban.
Slinszky Ilona: }	Flúszemmel—leányszemmel.
Pálóczy László: }	
Molnár Mátyás:	Zsóka. (Vers.)
Nemcsik Pál:	Szupplikáció.
Varga János:	Már fáj a dal. (Vers.)
Magyar János:	Magyarán megmondjuk.
Győri József:	Elekelős vers.
Papp László:	Búcsú az Ó-évtől.
— —:	Híreink.
Ravasz László:	A karácsonyfa. (Lásd címdal belső oldalán.)

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15-én.
Előfizetési ára: Egy évre 10 Ft, félévre 5 Ft. Egyes szám ára 1 forint.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

Ravasz László: A karácsonyfa

(A karácsonyfagyújtás szép szokása mintegy 300 éves multra tekint vissza.)
Ma már egész Európában ismerik, s kivéve a legszigorúbb kálvinistákat, mindenütt gyakorolják is.

Nyilvánvaló, hogy a karácsonyfa azért hódította meg a lelkeket, mert mély keresztyén gondolatból származott. A világ Jézustól tanult meg szeretni s ezt a nagy szeretetet elsősorban a gyermekeken mutatja meg. A gyermek Jézus szent ünnepe így lett először a gyermekek ünnepévé, azután a családi élet boldog ünnepévé, végül, valami hallgatók megegyezéssel az egyetemes örömszerzésnek kivételes és drága alkalmává.

De a karácsonyfa ünnepében van ennél még mélyebb titok is. Az emberiség legmélyebb és legtragikusabb emléke oldódik fel benne boldog látomássá, kezdetben boldog paradicsomkert volt az ember házája. Minden fa az övé volt, csak kettő volt számára tilalmas: az életnek és a tudásnak a fája. Kígyó ravaszága megejtette az embert s a két tilalmas fáért odaadta a boldog élet egész paradicsomkertjét.

Karácsonykor visszájára fordul a régi átok. — Elvész szemünk elől az életnek minden szépsége, dicsősége, színes virága és csábító gyümölcse, csak két fa marad tilalom nélkül, minden örökségünk. Egyik a karácsonyfa, a boldog tudásnak látható fája, amely arról beszél, hogy megszületett az, aki eltaposta a kígyó fejét. A másik az élet láthatatlan fája, a Kereszt, amelynek dicsőséges árnyéka nélkül nincs igazi karácsonyi öröm. Nem látod-e a karácsonyfa lángjának fénylő szomorúságában a válság fájdalmas dicsőségét?

Bizonyítja ezt az is, hogy a karácsonyfa fénye kölcsönvett dicsőség. Valami láthatatlan fényforrásra utal. A világ legszebb fája a karácsonyfa, egy hét mulva lim-lommá, szemétté válik és ki kell söpörni. De kihunyó csillagai mögött ott sugároznak a jóságtól és szeretettől megszépült lelkek láthatatlan, soha ki nem hunyó gyertyalángjai. Annyi szépség és áldás terem a karácsonyfan, amennyit a **másik**, az életnek a fája, a Kereszt kölcsönözött neki. Csak annyi értelme van a karácsonyfagyújtásnak, amennyire **jobbakká váltatok** általa.

(Ravasz László: Legyen világosság! I. k. 412. o. „A karácsonyfa“ c. írásából.)

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Felelős szerkesztő:

Hegedüs András
IV. é. th.

Társszerkesztők:

Benkő György V. é. th., Erdel Ferenc VIII. o. t., Orosz Imre V. tan. növ.

Híróvatervezető: Diner György VIII. o. t.

Kiadóhivatali főnök: Csörsz Győző Árpád IV. é. th.

Szétszórt magyarok találkozója karácsony estéjén

Könnybelábadt szemem előtt egy levél hosszú sorai fekszenek. Halott remények földjéről, otthontalanság előtt álló emberek ajkáról idehangzó sírás foszlánya ez a néhány sor. Egy felvidéki apa írja Patakon tanuló gyermekének: „Úgy érezzük, hogy sorsdöntő napok előtt állunk, nem tudjuk: melyik nap hurcolnak el bennünket ismeretlen helyre, azért azt tanácsoljuk, hogy maradj nyugodtan és tanulj szorgalmasan tovább is. Szerencsénk, hogy Te ott vagy, legalább miattad nem kell aggódnunk. Amit Isten kimért reánk, azt keresztyéni türelemmel fogjuk viselni. Ellene semmit sem tehetünk.“

Ismerem az apát, aki írta és a földet, amit el kell hagyni. Nemcsak Csallóköz, hanem Gömör magyarjainak is a karácsony, az otthon ünnepe előtt el kell indulni az otthontalanság felé.

Most, amikor ez a levél előttem fekszik, sírva gondolok Rád, édes jó Anyám, aki szintén azon a helyen élsz, ahonnét ez az írás bújdosott ide. — Adventi napokban már most gondolok magányos karácsonyestédre. Látom üres szobádat, a kicsi asztalt, amelyre nagy egyedülvalóságodban sírva ráborulsz. Tudom gondolataidat, amelyek e világ három részére bújdosnak ezen a szent estén. Az első megy Amerikába, a magyar Babilonba, ahova 22 évvel ezelőtt elment a férj és azóta semmi életjelt nem adott magáról. A második gondolatod sírva keresi a nagyobbik fiút az orosz pusztákon; hol van a nyugvó helye annak, aki miatt széttört a szíved! S a harmadik gondolatod eljön hozzám, legkisebb gyermekedhez, aki egy családban idegenül és árván fogom várni karácsony reggelét, hogy hírdessem az örömet. Négyen voltunk s ime most négy országban vagyunk. De a Te anyai szíved gondolata képes arra, hogy egy este végigjárja Amerikát, Oroszországot és Magyarországot . . .

Csak magyar család lehet ennyire szétszórt. Ez a szétszórtság mindig fáj, de most karácsony előtt rettenetes kínnal éget. S amikor így bűnnek adom magam, megcsendül szívemben a karácsonyi Ige: Jőjjetek Bethlehembe! Ne sirjatok szétszórt magyarok, még van egy találkozási hely ezen a világon! Ha a test nem is, de a gondolat, a lélek összeborulhat a bethlehemi bölcső előtt. Jőjjetek Bethlehembe határon-, tengerentúlra jutott, árvaságban élő magyarok! Csak ott találkozhatunk. Vigyük a szívünkben levő bánatot, az egymásutáni epedést, máshol ki nem mondható fájdalmat, panaszt. Akasztgassuk rá a bethlehemi bölcsőre: ilyen karácsonyfát még nem látott a világ! Jőjj

---

Te is, jó Anyám, Bethlehembe. S ott megláthatod 22 évvel ezelőtt 'elment Apánk arcát, megcsókolhatod meghalt fiad testét és megvigasztalhatod az Érted szomorkodó gyermeked szívét! . . .

Mennyi halálhír, mennyi szomorú üzenet száll a magyar nép felé. Ezek alapján elmondhatnánk: ilyen szomorú karácsonya még nem volt ennek a népnek. S én most egy örömuzenetet hirdetek. Szeretném, ha megértenék és megéreznék tengerentúlon, fogolytáborban, Délvidéken, Erdélyben, Felvidéken, vagonokban ismeretlen helyre indulók, fiúktól csak levélben búcsúzó apák: Szétszórt magyarok találkozója Bethlehemben, a bölcső mellett karácsony estéjén! Hegedüs András

---

Legátusok! Mendikánsok!

Legyünk őszinték! Ne akarjunk „jó fiúk“ lenni és szépen beszélni, ne örüljünk a dicséreteknek, amit jó akaratúan és csodálóan mondanak rólunk. Ne üljünk fel téves bírálatnak, hiszen mi ismerjük magunkat és egymást is. Minden dicséretben, vagy kudarcban érezzük meg az ítéletet s az ürességet, mely hiábavalóvá teszi szolgálatunkat.

Először is valljuk be őszintén, amit mi magunk és mások is tudnak, de félős kimondani: az ünnepek pénzszerzési alkalmakká lettek életünkben, jó üzletté s az Urat mellékesen, „vaktában“ akarjuk szolgálni. Hátha lesz eredménye szolgálatunknak?! sosem lehet tudni . . . de az már az Ó dolga, énrám nem tartozik. Hálás vagyok azért, mert volt alkalmam pénzt keresni!

Miért írom én most ezt le? — azért, mert végre tisztáznunk kell. Ne legyen egyszem közülünk, aki azzal álltat akár másokat, akár magát, hogy nála nem ezt jelenti a legáció. Legyetek úttörői a hazugságok leleplezésének a magyar földön, ahol nemcsak ilyen parányi dolgokat, de cégéres bűnöket sem tudnak meglátni az emberek. Pedig hát rút dolog előttünk is hazugságban élni, még jóhiszeműen is, — hát az Úr előtt, aki ezt nyilvánvalóvá teszi!

Legátusok, mendikánsok! Szükségünk van a pénzre ugye? hagyományok vérünkkel tették, pénzforrásá az ünnepeket s nem ártalljuk kihasználni hitetlen és káromló életünkkel sem! Akinek nevét egész éven át káromoljuk, megcsúfoljuk, pénzért azt mondjuk róla, hogy szent és igaz; ha pénzről van szó, mi szelidek és alázatosak vagyunk és örömmel „hirdetjük az Igét“ . . . pedig hát mi jól ismerjük egymást?!.. vajjon nem kellene-e már egyszer leborulnunk ez ismeretlen Isten előtt, akit mi prédikálunk: Uram Jézus, látni akarok! — s elpanaszolni és elsírni vétkeinket, . . . hazugságainkat? . . .

Legátusok, mendikánsok! Jézus Krisztust nem szolgáljuk úgy, ha hazugság van bennünk, de nem is ismertük Őt meg akkor igazán és noha azt mondhatjuk, hogy szeretjük Őt, valójában gyűlöljük, mert a bűnt szeretjük, amelyik oly barátságosan, sokakban már egész nyíltan lép elő a test gondolatában.

Emeld fel a fejed pataki diák és lásd meg, hogy a mező már sárgul az aratásra s hogy a hitetlenek, az istentelenek nem nyernek örökséget az Isten gyermekeivel. A mi örökségünk legyen az Úr s vajjon a mi Atyánk mi módon ne ajándékozna Vele együtt mindent minékünk!?

Göndöcz Kálmán
főiskolai szenior

KARÁCSONYI LÁNG...

Lukács 2: 8–12.

Az ígéret beteljesedik. Nincs ok a félelemre. Az Úr hű volt ígéretéhez... Ez a nagy ajándéka karácsonynak. Ezt üzeni minékünk az Ige. Minékünk, akiknek szívét átjárta a félelem, az aggodalom mély, tévelygő nyomai. Óh, milyen jó lenne, hogyha ez az ünnep; karácsony boldog valósága befödné, elsimítaná ezeket, mint a tél hava elfödi a komor ősz fájó sebeit.

Ezzel induljunk a karácsonyi láng gyújtására...

Sűrű éjszakán pásztorok vigyáztak a mezőn. Ott keleten, ahol még sötétebb az éjszaka, ahol az álom édesebb: a pásztorok ébren voltak. Mintha csak megérezték volna, hogy ezen az éjszakán fény gyúl a pusztában; az Úr dicsőségének fénye. Tudták, hogy az ígéret beteljesedik. Talán jobban esett volna nekik az alvás. Nyugodtan aludhattak volna, hiszen a nyáj is ilyenkor pihen. De ők vigyáztak a fénytelen éjszakában, ők lángot vártak, amelyik minden sötétséget eloszlat. Igen, láng gyúlt az éjszakában, olthatatlan fénnel; az Urnak dicsősége.

És azóta ég, lángol ugyanúgy, mint azon az első éjszakán. Nem vesztett fényéből; csak azóta ismét sötét lett az éj, reménytelenné vált a hajnalhasadás. Testvérem! Vigyázz, légy ébren, ne álmodozz! A mi magyar éjszakánkban lángra gyúl a karácsonyi fény! Vigyázz, nehogy elnyelje a fénytontó éjszaka.

Láng gyúlt az éjszakában, fény nyelte a sötétséget. Mint ahogy természetes is, a pásztorok megfélemlének, nagy félelemmel. Féltek, hogy elemésztí őket, mert szokatlan volt számukra. De ime csodálatos, a megfényesedett ég beszélt nekik. Megértették mit jelent számukra a fellángolt éjszaka. Ne féljeteK... Ne féljeteK, hiszen ez az, amit vártatok, ne féljeteK, mert ez, az az öröm, amit még nem ismerteteK. Ne féljeteK, mert remegő szívetek is lángra gyúl tőle.

És ők nem félteK, mert a lángra gyúlt fény örömet hírdetett. És azóta nincs okunk a félelemre. Mi nekünk sem! Csak vigyázz testvérem a lángra gyúlt karácsonyi fényre. Csak vigyázz, hogy Neked is szóljon: ne féljeteK! Csak vigyázz, hogy örömet hírdessen számodra. Csak vigyázz,

---

hogy lángra gyúljon tőle a szíved. Ne féljetek szenvedő magyarok, a karácsonyi nagy öröm miatt ne féljetek.

✱

Fény gyúlt az éjszakában; született egy Gyermeke. Istállóban, jászolban. Született egy Gyermeke, mint ahogy olyan sok más született akkoriban. De ekkor láng gyúlt az éjszakában; az Úr dicsősége. De ekkor megfényesedett a sötét éj az Úr szeretetétől. A pásztorok már nem féltek. Szembenéztek a nagy lángolással, mert már az ő szívéük is égett. Boldogok voltak; a Megváltó született. Órá vártak a sötét éjszakában. Már tudták, hogy mért nem volt eddig örömük, már tudták, hogy mért volt mindig oly sötét az éj.

Testvérem! Vigyázz, lángra gyúlt a karácsonyi fény. Megszületett a Megváltó. Az én Megváltóm, a Te Megváltód. Mert ne feledd, hogy a jászoltól, attól az éjszakától tovább vezet az út... Ő Megváltónak született. A Golgotán keresztet ácsoltak neki, s a Kereszten piros vére folyt. Én érettem és Te éretted.

Testvérem! Ha ezt tudod, láng gyúl a Te éjszakádban is, hogy szíved is lángra gyúljon Krisztusért. Imádkozzunk, hogy így gyúljon lángra ezerkilencszáznegyvenhat karácsonya.

Csörsz Győző Árpád IV. é. th.

Én, a negyedik király

*A batyum kész, a botom kézben
S az eget, a nagy eget nézem,
Hogy felgyúljon a fény sugar
Mely a Bölcsőhöz vezet engem,
Hogy ajándékom lehelyezzem
Én, a negyedik király.*

*Az ajándékom? Hisz az semmi!
Szívem tudom Elébe tenni
Csupán, de tán pont erre vár,
Minden kincs, tömjén, mirha helyett
Hogy letegyem Bölcsője mellett
Én, a negyedik király.*

*Beteg szívem: nagy furcsa kincsem
Fogadd el Krisztus! Ennyi minden
Mi enyém. S bár becsapta sár;
Van egy picit, halkszavú hurja,
Mely Rólad zeng újra, meg újra
S arról, hogy bár sok szennybe
[léptem,
Vártam a Csillagot az égen
Én, a negyedik király.*

Molnár Mátyás VIII. o. t.

Az UNRRA adományokból főiskolánk is kapott. Összegezve a következőket: 3 q halkonzerv, 570 kg. huskonzerv 150 kg. cukor, 50 pokróc, 6 q főzelék és ezenkívül még sokféle kisebb tételt. Hála és köszönét érte.

A sárospataki gimnázium partikuláiban: Cigándon és Tokajban megkezdődött a rendszeres munka. A tanérvnyítás hivatalosan is megtörtént. A kilátások biztatóak, a diákság nagyon szorgalmas. Vezető; Palumbó Gyula gimn. tanár.

NŐ ÉS GYERMEK

---

a karácsony fényében

Advent . . . Úr jövetele . . . Karácsony . . .

A szeretet örök sugárzása, el nem múló fénye s új ünnepe felé teljedik a szent Várakozás. A szomjúhozó lelkek enyhületet, megnyugvást, felemelést vágyó, kérő és kérdő reménykedéssel vannak eltelve . . .

Mert a szeretet elfogyhatatlan, örök ajándék és már magában horrozza a mainál jobb, magasztosabb jövő ígérését is. Lehet-e a szeretet és kegyelem fényében reményt és bizakodást veszteni?

Annyian vagyunk szenvedők és lesújtottak! És mégis a vajudó élet irgalmatlan rohanása közben is el-el döbben lelkünkben egy-egy pillanatnyi adventi csönd . . . s a közelgő Karácsony feltűnő fényözönéből biztatóan int az isteni Gyermek megváltó kegyelme: „akik bennem bíznak nem csalatkoznak.“

Adatott, hogy lesújtassunk és meggyaláztassunk . . . de adatott az is hogy ezt a szegény országot, — és mégis a mi országunkat — minden eresztekében a magunk erejéből építhessük újra. Áldassék érte a Mindenható . . . és áldassék a Gyermek, aki újra elhozza nekünk szent Karácsonyt és a kimondhatatlan nagy munkához szeretettel, ígérettel és reménykedéssel tölti be valamennyiünk szívét.

És csak Tőle eredhet bennünk a felismerés, hogy minden jövőbeni reményünk letéteményese, záloga a gyermek s az életet adó anya, a nő, aki nemcsak szűkebb értelemben vett kis családjának, hanem fájának, népének is el nem hanyagolható fundamentuma, őspillére.

Amennyire bizonyos, hogy a népek emelkedésénél, vagy bukásánál komoly szerep jut a családanyáknak is, éppolyan bizonyos az is, hogy a magyar élni akarás és felemelkedés harcában éppen olyan komoly szerep jut a nőknek és különösen az új nemzedéket képviselő magyar nőknek, akik csak a megváltói szeretettel és csak kegyelemmel telített lélekkel lehetnek képesek munkálni, formálni, alapozni az egyetemes magyar jövőt.

Ez a munka, kitarító áldozatosságot követel és sokszor göröngyös úton vezet. De a csodálatos Gondviselés bizalma mégis inkább a gyöngé női vállakat terhelte meg vele. Talán azért, mert a karácsonyi szeretetmisztérium iránt fogékonyabb anyaszív fogékonyabb a feladat magasztosságával szemben is. Felismeri és magáévá teszi a célt. Tudja, hogy a lelkében élő szent lángtól lobbanhat fel övéi szívében is a hit, a szeretet, a munka, törekvés és békesség lángja, hogy az övében ringatott gyermekek csak az ő — karácsonyi lélekkel termékenyített — irányítgatásával válhatnak megbízható új nemzedékekké, sokat ígérő magyar reménységekké.

Boldog a nép, ahol a nők felismerik és be is töltik Istentől nyert sokoldalú hivatásukat és eszményük a dicsfényvel övezett Szent Család.

Csik Ildikó V.é. tan. jel.

VENITE ADOREMUS DOMINUM

(KARÁCSONYI GONDOLATOK)

Lassan kétezer esztendeje lesz annak, hogy Krisztus, mindnyájunk Megváltója, erre a földi világra jött és megalapította a Szeretet egyházát.

Ha végigtekintünk azon a kétezer éven, amelyik a bethlehemi csilaggal kezdődik és egy világot tönkretévő, erkölcsöket elpusztító háborúval végződik, szomorúan kell megállapítanunk, hogy bár a keresztyénység ezen kétezer év alatt folyton erősödött, a keresztyének a Krisztus eszmétől mindjobban eltértek. Az ókori és középkori ember életének központja volt a hit; ma már csak kellemetlen társadalmi konvenció, amit a legtöbb átlagember a legszívesebben levetne. Az ókorban és középkorban a szeretet tartotta össze a keresztyén közösséget: de hol vagyunk ma ettől! Keresztyén emberek száz és száz véres csatában kéjelegve ölték egymást halomra, a békében pedig vádaskodtak és acsarkodtak egymásra és kárörömmel nézték egymás pusztulását. Most pedig a világ sorsának intézői a demokrácia, szeretet és a megbocsátás tetszetős jelszavai mellett megfosztják Hazánkat attól a legkisebb jogtól, mely megillet minden nemzetet.

Csődbe jutott-e a keresztyénység? kérdezhetné ezek után bárki joggal. A keresztyénység nem jutott csődbe, csak a keresztyén emberek és egyházak. Új reformációra van szüksége minden embernek és egyháznak, hogy valamennyire is követni tudja Krisztus útját.

Mindezeket pedig csak azért említtem, mert ilyenkor, karácsony táján megváltoznak az emberek — két hétre. Két hétig egészen más a világ képe: elalszik a Gyűlölet és Bosszú, ébred a Szeretet és az Öröm.

Két hét nem sok idő, de ha meggondoljuk, mégis valami. Hátha egyszer egy ilyen két hét alatt rádöbben a világ a szomorú valóságra. Hátha megváltoznak az emberek?

A Kedves Olvasó valószínűleg nevet az ilyesmiken. Valóban, az ilyen szavak ma semmiesetre sem divatosak, inkább együgyűnek, vagy legalább is frázisszerűnek látszanak. De mélyen tisztelt Olvasó, gondolkozott-e már azon, hogy milyen szép is lehetne ez a világ, milyen szép is lehetne az élet, ha megszűnne a Baj, a Rossz, a Gond?

És ez egyedül az embereken, a keresztyéneken, a Kedves Olvasón mulik. Az embereknek kell megváltozni, hogy megváltozzék a világ.

Őnök pedig tisztelt Uraim, akik a világ sorsát intézik, ne csak frázisnak tekintsék a demokráciát, a szeretetet, a megbocsátást, hanem komolyan tartásuk szem előtt ezeket a dolgokat. Ne csinálják azt, amit elődeik, ezelőtt huszonegynéhány évvel, mert úgy sohasem lesz béke. Gondoljanak a legyőzöttekre, mert „vae victis“ alapon nem lehet egy igazságos, méltányos és tartós békét létrehozni.

Svehla Gyula VIII. g. t.

A karácsony

Ady Endre költészetében

Némán tépelődik egy kicsiny szobában (a budapesti durva zajban) egy ember, aki már sokat szenvedett a multban, aki szenved a jelenben, aki költő . . .

Karácsony este van . . . Isten tudja csak, hogy milyen érzés lehet karácsonyra gondolnia . . . Valahogy érzi a karácsonyi csodát. Valahogy látja a békességet hirdető angyali sereget. Érzi, hogy a Megváltó eljött a földre, hogy a bűnös embereknek megbocsátást hozzon . . .

De most nem akar a szent csodára gondolni, csak a mult gyönyörűségeiben akar egy kicsit elmerülni . . . Ám úgy érzi, hogy borzalmasan fájdalmas a multnak a felidézése. Fájdalmas az ő kedves kicsi falujába visszagondolni, ahol ilyenkor „magába száll minden lélek, . . . hálát adnak a magasság Istenének, . . . s minden szívben csak szeretet lakik máma . . .“

Amint hazaszáll a gondolata, így sóhajt fel:

Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja,
De jó volna ünnepelni
Odahaza.
De jó volna tiszta szívből
Úgy mint régen
Fohászkodni,
De jó volna megnyugodni . . .

Szeretne ünnepelni odahaza és szeretné elmondani az Istennek, hogy: „Nagy a csúfság ideleln.“ És szeretné kérni a „Csúfság helyett a magasságot . . .“

. . . Amint így tépelődik magában, a szeme véletlenül az ablakra téved. Egyszerre megborzad . . . Hiszen

Odakint szörnyű nagy a kétség,
Odakint szörnyű a sötétség.
Odakint szörnyű vak sötétben
Sirály sikoltoz, vércse víjjog,
Bagoly huhog, kóbor eb szűkül . . .
Odakint valami nagy titkot
Rejteget a sötét világ . . .
. . . S a terhesült föld ing s remeg! . . .

Odakinn a csúnya világ van! Ott kinn az emberek még most, a békesség ünnepén is, háborúkra gondolnak! Hiszen ha kilép az ajtón, emberekkel találkozik, akik még most, karácsony ünnepén sem vetik ki az irigységet a szívükből . . . Emberek élnek körülötte, akiknek nem kell a Messiás, akik nem várják a Messiást, megszenteltelenítik a Szentírást és hazugnak, hitegetésnek vélik a megváltás meséjét . . .

. . . Egyszerre fellázad ő is a világgal a karácsony ellen:

Miénk az arany, mirha, tömjén
S a fájó gondolat! . . .
. . . miénk az élet,
Bennünket biztat és sebez . . .

. . . De megpróbálja az érzéseit lecsillapítani. Úgy csinál, mintha nekünk mondaná, pedig magának súgja :

Ne halljátok a föld dübörgését,
Menjen tovább a szürke élet, . . .
Örvendezzél, derék világ,
Te meg vagy váltva, tudniillik . . .

. . . Úgy látszik, hogy a lelke megnyugszik . . . Pedig csupán pillanatynyi érzése volt ez is, mint a többi, mint minden érzése . . . Hiszen hosszas tépelődés után a végén így kiáltott fel :

Békesség az Istennek,
Békesség az embernek,
Békesség a halálnak,
Békesség mindenkinek,
De nekem
Maradjon háborúság . . .

Ady Endrének a költészetében tehát a karácsony valami titokzatos-ság utáni vágyként szerepel. Vágyakozás a fertőből, a mocsokból, amelyben élt, valami szebb után, valami fenségesebb dolog után; *talán az Isten után* . . . Maga sem tudja biztosan, hogy mi az, amire gondol, azért cikáznak össze-vissza a gondolatai . . . Ezért nem tud még karácsonykor sem megbékülni a világgal . . . Ezért kíván magának karácsonykor is örök háborút! . . .

, . . Valóban örök háború volt az élete . . .

Balogh Ernő VII. o. t.

Megtaláltam az Istent

*Kerestem jó tettben,
Szóban, imádságban,
Fényes templomokban,
Cifra palotákban,
Sehol sem találtam.*

*Kerestem a földön,
Felnéztem az égre;
Mindent azért tettem,
Hogy áldjon meg érte --
És Ő nem jött mégse.*

*Adtam a szegénynek,
Olvastam Bibliát;
Úgy éreztem, Nekí*

*Senki többet nem ád —
S nem mutatta magát.*

*S mikor kimerülve
Kezdtem összetörni,
Megéreztem, hogy csak
Ember vagyok . . . semmi,
— Láttam közeledni.*

*Nem jött fényességben,
Nem jött harsonákban,
Csak épp eljött azért,
Mert én nagyon vártam,
És úgy megtaláltam.*

Jussay Jivadar

Emberek a viharban

(Emlék Erdélyből)

Ködös áprilisi reggelen érkeztem először apám szülőföldjére. Kicsi székely falu fogadott faházaival és olvadt hótol ázott utcákkal. Nem tudtak jövetelemről s így nem várt senki. Csöndesen ballagtam befelé az állomásról, lábam alatt nagyokat cuppant a sáros lé, s közben apámra gondoltam. Itt született, ide vágyott haza két évtizeden át kínos várakozással. Szülei már elmentek a minden élők útján, de itt élnek testvérei, már akik a tizenkettőből még megmaradtak. Személyesen egyiket sem ismerem, csak a nevüket. Hirtelen a Mihály bátyám neve jut eszembe s megkérdem merre lakik.

Útbaigazítanak.

Odatalálok. Épen abba a házba, ahol születtek mind a tizenketten.

Megilletődve nyitom ki a kiskaput s látom, hogy apám jó felém az udvar végiből, nagy csizmában, hajlott háttal, nagy bajnsszal, az arcán mély barázdákkal. Mihály bátyám ő, pedig a hangja is az apámé s épen olyan szeretettel fogad, mintha tényleg az apám lenne.

Beljebb kerülünk a házba, amely egyszerű és fábol való mint a többi. Körül vesz a család s nemsokára szállingóznak a többi rokonok is, mert a hír hamar szétfutott: itt van a Gyuri fia.

Már alig férnek a szobában, az öregje ülve, a fiatalja állva csendesen hallgat s lesik minden szavamat. Majd kérdezik apámat, anyámat, testvéreimet. Aztán én érdeklődöm sorsuk felől.

Mihály bátyám veszi át a szót és beszél mindnyájuk helyett.

— Dolgozunk, verítékezünk, küszködünk emberrel, világgal s idővel s ha nem lenne Isten, nem lenne már székely sem.

— Itt van Misi, — szálas termetű unokaöcsémre mutat, aki gyengének és sápadtnak látszik — most épült fel a hideglelésből. A télen fenn voltunk a havason fáért, szánnal. Kemény idő volt. Hazafelé elkapott a nemere s majd ott-maradtunk.

— Mi az a nemere? — kérdeztem kíváncsian.

— Hát az olyan, mintha az ördög elszabadulna minden seregével s végigviharzana a medencén, felkavarva maga után a havat. Isten kegyelmezzen olyankor embernek s állatnak. Így volt az akkor is. Már csak néhány kilométerre voltunk falunktól, mikor észrevettük a fekete felhőket. Mintha mindenki megérezte volna a veszélyt, ember s állat kezdte jobban süriteni a lépést. De alig hogy elhagytuk Zágont, kitört a vihar. Erőssen fútt a szél s vágta szemünkbe a jeges havat. A hó belepte az utat s már csak a lovak ösztönére bíztuk magunkat. Egyszerre megbillent a szán, bele az árokba. A lovak se előre se hátra. Aztán jött egy nagy roham, a lovak megvadultak s szétrohantak a kavargó hórengetegbe. Misivel egymás kezét fogva elindultunk arra, ahol Zágont sejtettük és sokszor derékigszüppedve a hóban visszaküzdöttük magunkat a faluig. De akkorra

---

az izzadságtól átázott ruha jégpáncéllá fagyott rajtunk. S a többi már jött magától. Egész télen hordtam Misit az orvoshoz s most itt van, gyengén.

A szobában feszült csend támadt, a szemek meredten néztek a semibe s minden arcon valami borzongó kifejezés ült, mintha mindenki a nemerével küzködő apjára és testvérére gondolna.

Benne volt ebben a nézésben minden küszködésük, aggodásuk, az egész életük.

— No de Isten csak megsegít s aratásra ereje teljében lesz Misi is, — törte meg a csendet Mihály bátyám — hiszen ilyen a mi életünk: borúra derü, télre nyár jön, csak az a baj, hogy itt a nyár rövidebb mint másutt. Ezért kell összeszedni nyáron minden erőnket, eszünket, hogy ha jön a kemény idő legyen miből éljünk.

Erről gondolkodom én is most, amikor lélekben tudok már csak elmenni hozzájuk. Kemény idő jár most is felettük s ha fuj az élet neme-réje, látom amint egyik árva magyar megfogja a másik kezét, hogy egy-mást biztatva, segítve küzdjenek idővel, emberrel, világgal... Mert ők így csinálják.

Ők tudják, hogy van Isten s hogy Tőle van megtartatásuk. S amelyik nép így tud gondolkozni, azé a jövő. *Benkő György V. é. th.*

FIÚSZEMMEL

LEÁNYSZEMMEL

Egyedül, vagy élettárssal. ? !

Leányszemmel, Isten Igéjével szeretnék megfelelni a kérdésre. „Nem jó az embernek egyedül lenni.“ Mindannyian éreztük ezt, bármilyen körülmények között éltünk is eddig. Ha anyagilag biztosítva volt minden ahhoz, hogy panaszra ne nyilhassék a szánk, mégis volt úgy, hogy üresnek, tartalmatlannak láttuk magunk körül az eseményeket. Gondolkozni kezdtünk, boncolgatni a „miért“-ek végtelenjét és végül csak annyit mondhatunk, — hiányzik valami ahhoz, hogy teljes lehessen életünk. Kell még valaki. Társra van szükségünk, hogy a célt megtaláljuk! Az élet útja hosszú és sok helyen akadályokkal, választúttakkal teli. Egyedül könnyen eltévedhetünk, megtorpanunk és gyengéek vagyunk. Jó néha egy-egy biztató szó, erős kéz. A lelkünk másik felét keressük. Társat az életútra, hogy egész emberként mehessünk tovább. A társban nemcsak segítséget keresünk. Ez sohasem lehet öncél. Adnunk is kell ahhoz, hogy kapjunk. Súlyos csalódás éri azt, aki életbiztosítást akar kötni, kötelességteljesítést, felelősséget akar társára hárítani. Valjuk meg, láttunk már ilyet is.

Vannak leányok, akik önállóságra törekszenek. Nem ismernek olyan helyet, ahol egyedül meg ne tudnák állani a helyüket s így még egy terhet „társ“ képében nem akarnak a nyakukba venni. Ezt a véleményyt is tiszteletben tartom, de az az érzésem, hogy az ilyen kijelentés mögött egy régi keserű emlék húzódik meg.

Akadnak olyanok is, kik önhibájukon kívül maradtak egyedül. Nem kerülhettek össze azzal, akiben életük társát látták volna s nem akartak megalkudni csak azért, hogy egy név után odaírassák a „né“ szótagot.

És végül vannak olyanok, akik egyedül maradtak azért, mert Isten magához szólította társukat. Sajnos a háború után igen megnövekedett ezeknek a száma. Legyünk segítőtársak és erőnkéből telhető módon könnyítsünk helyzetükön. Nincs rettenetesebb annál, mintha valakit elvesztünk s egyedül maradunk. Aki nem érezte, el sem tudja képzelni, mit jelent az, hogyha nincs mellettünk senki.

Legyünk társak és keressünk társat, mert „nem jó az embernek egyedül lenni.“
Slínszky Ilona V. é. tj.

✱

Erre a kérdésre csak az lehet a felelet: élettárssal. Hogy ez a felelet kell, azt meglátjuk, ha megvizsgáljuk a kérdés első felét: az egyedült, honnan s miért származását.

Az egyedül-felelet mindig az emberből jön, éppen ezért mindig relatív igazságú. Azt is látjuk, hogy ez az álláspont legtöbbször ifjaké s főleg a nem kiegyensúlyozott életű ifjaké. Ennek a nagy kijelentésnek tetetője legtöbb ifjúnál a dac, mely ebben a korban ha nem mint alaptermészet van meg, már nem természetes magatartás. Mindig oka van. Ha látunk ilyen dacos ifjút kérdezzük meg tőle, mikor „csalódtál“? S lehet, hogy bevallja, lehet hogy nem, önelhatározást próbál belemagyarázni, de nyugodjunk meg, hogy ő most így „válaszol.“

Egy másik eset, aminek ugyanaz az oka, de ami még szomorubb jelenség a fiúra nézve. Találkoztam olyan ifjúval, aki kiválóságának tudatában fuldokolva ilyen kijelentést tett: nem óhajtom tönkre tenni pályámat egy asszony miatt. Ezt megköszöntem a lányok nevében annak az ifjúnak. Jobb is, hogy nem óhajtja tönkre tenni egy leány életét.

Az első eset nem komoly s elmulik, mint a rossz idő. A másodikban a hiba ott van, hogy egyedül elégségesnek véli az embert az életre. Az ezt vallók rendszerint szertelenek, felületesek, tapasztalatlanok s nem keresztyének. Súlyos ítélet alá állítják magukat azon Ige alapján. „De ha magukat meg nem tartóztathatják, házasságban éljenek, mert jobb házasságban élni, mint égni.“ S az ilyen ifjak meg akarják hazudolni Istennek azt az Igéjét: „Nem jó az embernek egyedül lenni, szerzek néki segítő-társat hozzá illőt.“ Ez Ige abszolútságával eldönti a vitát. Élettárssal tehát. De milyennel? Isten ezt is elrendezte. Az élettárs segítőtárs és hozzáálló. Ne féljen tehát egy gyáva ifjú sem attól, hogy a házasságban az élete megsúlyosodik egy „Asszonnyal.“ Mert az asszony segítőtárs s a gógös ifjú is gondolja meg: valószínű azért adatott segítőtárs, mert kell. De ezt a lányok is vegyék eszükbe s *akarjanak* segítőtársak lenni, mert megvallhatjuk, azért megy el sok ifjúnak a kedve a házasságtól, mert látják a mai lányokat. Természetes az aggodalom is helytelen és negatív álláspont. Isten hasonlót ad a házasságban az ember mellé. Az ifjak teendője tehát magasabb rendűsége törni s Isten nem igazságtalan, hogy a keresőt nem hozzá-illő élettárssal büntesse, feltéve, hogy a kereső *élet-társat keres.*
Pálóczy László IV. é. th.

Magyarán megmondjuk:

---

1 nekünk sehogy sem tesszik, ami a vallás és közoktatásügyi miniszterség körül történik. Félreértés ne essék, mi nem avatkozunk be a politikába. Nekünk semmi kifogásunk sincs Keresztúry Dezső személye ellen, aki miniszterségének rövid ideje alatt többször volt Patakon, mint talán elődjei összesen. És szívesen látunk bárkit ebben a miniszteri székben, aki a magyar érdekeket önzetlenül képviseli. Azt nehézményezzük csak, hogy egy ilyen fontos őrhely körül olyan hosszadalmas huza-vona van. Ennek a magyar kultúra látja a kárát. — Lehet, hogy nüre ezek a sorok megjelennek, már történik döntés. De az interregnum szokatlan és a be nem avatottak számára érthetetlen elnyúlása a magyar kultúrpolitika szégyene marad.

2 örülünk annak az irányváltoztatásnak, amin a sajtónk egyes lapjai át-estek. Azt is meg kell mindjárt mondanunk, hogy hosszú hónapokon keresztül — főleg a békeelőkészítő munkálatok idején — nagyon szomorúan olvastuk, mint piszkolták egyes magyar nyelven megjelenő újságok állandóan és szinte tervszerűen a magyarságot. Körülöttünk mindenki ártatlan és jó volt. Mi voltunk egyedül a bűnösök, akik még saját újságíróinktól sem érdemlünk egy jó szót. A változás most abban nyilvánul, hogy a szomorú és tragikus délszlóvakiai eseményeket szinte az egész magyar sajtó becsületes nyíltsággal tárja a világ elé. A szomorúságban és bánatunkban legalább ennyi kevés vigá-

Pataki bástyá, 1946. dec. 6.

szunk van; a magyar sajtó már védi a magyar érdekeket is.

3 annak pedig nem örülünk, hogy megengedték a diákoknak a politikai pártéletben való tevékeny részvételt. A pataki diák ebből nem kér. Mert bár ez látszólag az ifjúság megtiszteltetését, nagykorúságának elismerését jelenti, mégis egészen más. Amikor a nyilas örület idején ugyancsak megengedték a diákságnak a politizálást, Sárospatak akkor is józan maradt. A pataki diák zöld jelvényekkel sem kérkedett, mint ahogy ma is távol tartja magát a pártpolitika füllesztő légkörétől. Az nem diáknak való. Mi demokraták vagyunk születésünk szerint. Pataki Főiskolán mindig is ez volt a szellem. De nekünk elsősorban tanulnunk kell. Még most többet kell tanulnunk, mint máskor. Hatalmas feladatok várnak ránk. Mink azokkal megakarunk birkózni. Ez pedig nem nagy hanggal, hanem mély tudással és jelmondatunk állandó szem előtt tartásával lehet: Féljétek és dicsőítsétek az Istent.

Sokféle irányba fordították a magyar embert az utóbbi időben. A magyar fiatalság számára egy irány lehet: Istenfélő lélekkel, arccal a tanulás felé. Ezt kívánják tőlünk szüleink, ezt a Főiskola és ezt a magyar nép is. Ez azért nem jelent közömbösséget és érdektelenséget. Az ifjúság szeme nyitva van és minden becsületes, magyar szándékú kezdeményezésnek, munkának és sikernek tiszta szívből örül s azzal együtt érez.

Magyar János

Zsóka . . .

Zsóka, Zsóka, Zsóka, Zsóka.
Csupa báj, könny, virág, nóta!
Csupa kacaj, csupa jaj,
Az a mély szem, az a haj,
Az a száj és az a kar,
Mely csókol s mely betakar!
— De fájsz nekem pár nap óta,
Csókos, bájos, kedves Zsóka.

Zsóka, Zsóka, Zsóka, Zsóka,
Te délibáb, Te csalóka!
De bús nótákat fúj ajkam,
De érzem az átkot rajtam,
Mely szemedből rámtüzel,
Mely lesújt és feleml,
S játszik, biztat pár nap óta,
Csillagszemű csalfa Zsóka.

Zsóka, Zsóka, Zsóka, Zsóka;
Őszi tavasz, őszi rózsza!
Az avarban, mely fölött
A szél búsan nyöszörög,
A ködben, mely rám terül,
A tájban, mely szenderül,
Téged látlok pár nap óta,
Tavasz kedvű őszi Zsóka.

Zsóka, Zsóka, Zsóka, Zsóka,
Vigyázz: meghal virág, nóta!
S ha a szívem meghasad,
Félni fogsz majd egymagad!
Sűrű lesz az őszi köd,
S elszáll velem örömd,
Mert enyém az pár nap óta,
Ne is tagadd, hiú Zsóka!

Molnár Mátyás

SZUPPLIKÁCIÓ

Amikor a jelen nem nyújt lehetőséget a nyugodt emberi életre, akkor az emberi lélek, mivel a jövőbe előre nem láthat, a mult emlékeihez, a mult hagyományaihoz tér vissza. Jól esik szívünkre szorítani ezeket az emlékeket. Jól esik felújítani, nemesak azért, mert fel kell újítani, hanem mert az ember a multból is, a tradicióból is él. De jaj annak, aki kizárólag a multból akarja életét táplálni! Egy ilyen hagyományt karolt fel most a pataki diák.

I. Követek indultak el a gyülekezethez, hogy hírvül vigyék nagy szegénységünket. „Ne tagadja meg senki a lelki rokonságot! Adj ennie a te éhező atyádfiának, ha kér tőled! A közös Atya gyermekeinek kell segíteni egymást.” Hangzott az Ige a prédikáló diák ajkáról.

II. Három kis csoport indult útnak, hogy vigyenek a falunak lelki és szellemi táplálékot. Egy a Szuha-völgyét, egy a Bodrog jobbparti falvait és a harmadik Tokaj környékét kereste fel. Az oly jóleső vendég-szeretet mindenütt otthont varázsolt számukra. Otthon is voltunk, hiszen a magyar falu mindannyiunk féltőnszeretett otthona. Mindig szívesen hív és vár bennünket.

Esténként felcsendült a zsoltár, mint bátor bizonyágtétel: „Az Isten a mi oltalmunk.” Hozzá szállt a lélek megnyugvást keresve, hogy ismét alászállva boldog öröme teljék a népköltészet remek alkotásaiban. Összeölkezett a város és falu lelke. Volt bánat, volt vidámság a népdalok,

---

---

balladák, mesék és táncok bemutatása közben. Megmozdult a magyar lélek. Sohasesem láttam még népemet ily rövid idő leforgása alatt „jajgatni és kacagni.“

III. Jó tettért jót várj. A falun volt a sor. Kérésünkre megnyíltak a kamrák és az erszények. Tudta a magyar nép a kötelességét. Adtak, amit kértünk, sőt többet. Legyen hála érte egyedüli erősségünknek, Istennek.

Nemesik Pál VIII. o. t.

Már fáj a dal

**Ne zongorázz, ne dalolj már tovább ...
Már fáj a dal, nem bírok énekelni már;
Fáradt vagyok, – s pihenni nem hagytok
Kegyetlen szenvedéssel telt fogoly éjszakák ...**

**Még most is a fülemben cseng a nótá üteme:
Még hallok dalolni az éjszemű leányt,
Amint annyiszor a búcsúnótát játsza
Az öreg, vénhangú régi zongorán.**

**Mindnyájan ott vagyunk együtt a régiek,
Gondatlanul nevetünk a nótába bele:
Csak az én lelkem érzi a mélyét,
Ami a nótá mond keservesen nekem ...**

**A nevetés már mélyen elhalkult.
Sápadt arcomon már más lett a vonás.
S még az éjszemű lány mindig játsza
A búcsút, a búcsút a régi zongorán.**

**Szeretnék már ismét hazamenni! ..
Megsókolni a magyar föld drága rögét!
S minden idegen fájó érzést elfeledve
Új nótát kezdeni az Élet zongorán ...**

**Szeretnék csendesen pihenni már.
Elfáradtam a nagy játék után.
Engedj, te idegen, kínzó szenvedés,
Óh engedj, óh engedj pihenni már! ..**

**Mindig csak azt az egy nótát hallok,
Ami akkor dalolt az éjszemű leány
A Tisza mellett a magyar éjszakában.
... S várják a magyarok a megvilradást ...**

... Hallom a múlt öléből halkán a régi zongora szomorú hangját. Zongoráznak otthon s az éjszemű lány énekel. Búcsúnótát hallok mostanában mindig s a lelkem körülöleli a kicsi fehér házak csendjét. Szeretnék már hazamenni. Az én lelkem nagyon szenved ... Idegen, fájó nótákat hallgatott. Élek, mint más árva szenvedő magyar idegenben, – de a lelkemmel annyiszor hazamegyek a magyar földre.

„A fogoly lelke“ c verskötetemből.
Strasbourg 1946. február 24-én.

Varga János V. é. tan. jel.

ELEKCIÓS VERS

Az öreg Kollégium harangja elekcióra hívta újra az Alma Mater diákjait. Választás előtt felhangzott a tógátusok viselt dolgairól szóló elekciós vers, amelynek egyes részeit itt is közöljük:

Amikor az utcán nem kóborol senki
S jómagamon kívül álmodik mindenki,
Mikor az ablakon sok jégvirág támad,
Fagyos szél verdesi az ablaktáblákat,
Sebesült ablaku diákszobák mélyén
Dérré fagy a pára a pokrócok szélén,
Halk nesség szelidült a nappali lárma,
Ismerős tájon jár öreg diák álma.
Hová vonat nem visz, elröpít az álom,
Túl Bodrogon, Tiszán, Hegyalján, határon,

Szilágyi elveit így foglaljuk össze:
Keveset tanulj és udvarolgass közbe.
Többet ér egy erdő egyetlen szál fánál,
Tarka virágcsokor egyetlen rózsánál.
Ne legyél szégyelős. Amit adnak, vedd el!
Ígérjess szerelmet, csak a lányt ne vedd el.
De egy faluban csak egy családhoz járjál,
Mert ha nem így tennél, könnyen pórul járnál.
Magasztos elveit végig így csinálja,
Gyakorlati érzék nagyon fejlett nála.
Ám azért Mancika szent kivételt képez,
Máshol csak időt tölt, de itt hüen érez.
Összegyűjtött holmit páncél-szekrény rejti,
Féltné őrzött kulcsát zokniszádba rejti.
Hogyha valakinek szüksége van rája,
Pecsenyeszag nyomán egyből megtalálja,

Diáksors mezejét véges-végig jártam,
Minden valóságot előtökbe tártam.
Megpihen a szemem az ablakpárkányon,
Egyetlen tükörben csak magamat látom.
Hád álljak hát oda végére a sornak,
Mint mifelénk mondják, úgy sereghajtónak.

Első gondolatom nem áll meg e tájon,
Elsuhan s megpihen egy kedves leányon.
Ismerős kis házban, nagy hegyek tövében,
Sok-sok visszatérő emlékem van nékem.
Hegyaljai szüret de rég volt, de szép volt,
Mosolygóbb ott a szem, ragyogóbb az égbolt!
Ott még a harang is ércesebben zendül,
Közös remény fakad szerető lelkünkéből.
S amikor a világ elpihent egészen,
Csendes nóta szárnyalt a csillagos éjben.
Muskátlis ablakból picinyke fény lobbant,
És fényénél két szív csendben összedobbant.

Tógátus barátok eltréfálnak vélem,
Amikor a zúgó fenyőket szemlélem.
Karácsonyfavételt el ne téveszd Jóska!
Fenyőfajták között legszebb a BORÓKA.
Óreg koponyámon népvándorlás készül,
Lejebb vonul a haj fejem tetejéről,
Mert alatt bajuszom bontogatja szárnyát,
Gyakran megzavarván Zahoránszky álmát.
Mert a csendes éjben oly gyors a növése,
Zavarja az alvást hangos sercegése.

Tógátusok sorát ezzel le is zárom,
Karácsony ünnepét reménysággal várom.
És akik körültem elekiót vártok,
Tógátusok, prepák és egyéb deákok,
Mondjátok mindenütt, amerre majd jártok:
„Istentől megáldott ünnepet kívánok!”

Győri József

Bűcsű az Ő-évtől

Az élet örökzöld fájáról ismét leesett egy száraz levél... Halkan koppant a hideg földön s lágyan ölelte magához a kemény föld hűvös lehelletét. A világ örömmámorban úszott a béke közeledő fényárjában s az 1946. esztendő egy rideg koppanással átugrotta az esztendők alacsony sövény-kerítését.

Halk, méla muzsikában az újesztendő vágydús melódiája zengett.

Az élet merev csontújjával új számot karcolt a jövő történelmének első jelenete elé: 1947.

Bűcsúzom tőled Ő-év! Most előttem állsz teljességednek ragyogó színpompájában, óh, mily bűvös varázslat, színről-színre látom tündöklő orcádat... Mosolyogsz? Fagyos mosoly, mely könnyeket fakaszt! Egy esztendő minden keserősége sír fel ebben a mosolyban. Az élet arca milyen fájdalmasan vonaglik, — mint a megvert gyermek: a rossz kölyök!

Bűcsúzom tőled 1946. esztendő. Te nemcsak számot jelenttéll az életben, hanem haladást, ébredést, felrissülést, megenyhülést, nyugalmat...

Bűcsúzom töletek vágyak, életemnek röpke sólymai, sorsomnak hálátlan vándorai.

*Miért is vannak az embernek,
Vágyai, mik messze szállnak?*

Sóhaji, mik lepkeszárnyon

A gondolattal cikáznak?...

Jobb volna tán, lassan, csendben

Éldegélni s mit sem tudni

E világról: e csábító

És felszínés léhaságról!

Bücsúszom töletek örömeik, álmok, szenvedélyek — szerelem! Jól esett megpihenni ölelő karjaitok között a valóság kiábrándító homályában...

— A januári égen bíborfelhő úszik. Dús párában száll álmos illata.

— A földön: fény, pompa, csillogás!

Az élet büszkén mosolyog a maga sokrétű és sokszínűségében. Kristályai szorosan egymáshoz simulnak, mint a félénk báránnyok s az éjszél titokzatos, mély csendjében tompa pattanás hallatszik...

Lepattant egy szikra életünk tűzpiros gyöngykrisztályából s elmaradt, mint a virág az őszi fuvallatban...

Belepi a por s a múlté lesz csupán.

Sárospatak, 1946. december 9.

Papp László IV. é. t. jel.

HIREINK

Kedves Olvasóinknak Istentől megáldott, boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Ifjúsági Közlönyünk decemberi száma-hoz a papírt dr. Enyedy Andor főtisztteletű pöspök úr ajándékozta. Köszönetünk és hálaik kifejezésekor meleg szeretettel gondolunk főtisztteletű Püspök Urunkra, aki ügyünket mindig szíven viseli.

A „Hittanhallgatók Egylete“ tisztikara: Elnök: Benkő György V. é. th., alelnök: Balla Lajos V. é. th., titkár: Géczy Antal IV. é. th., pénztáros: Győri József III. é. th., jegyző: Seres Ödön II. é. th.

Az „Erdélyi János Önképzőkör“ tisztikara az 1946—47-es tanévre: Elnök: Balku Gyula VIII., titkár: Nemcsik L. Pál VIII., jegyző Hajdu József VII., pénztáros: Nagy János VIII., könyvtárosok: Erdei Ferenc VIII. és Hornyai László VII., háznagy: Tankó István VII., sziniszakosztályvezető: Diner György VIII.

A gimnázium „Rákóczy György“ sportkörének tisztikara: Elnök: Éger László VIII., titkár: Nemcsik L. Pál VIII., alelnök: Kósa Károly VII., főjegyző: Mandler György VIII., főszertáros: Vass F. Géza VIII.

A tanítóképző „Comenius“ önképzőköre a következő tisztikart választotta meg. Elnök: Tóth Kálmán V. é., Főtitkár: Németh Márta V. é., főjegyző: Kecskés Károly V. é., titkár: Huszár István IV. é., jegyző: Papp László IV. é., pénztáros: Szabari János V. é., Háznagy: Nagy Benjámin V. é., könyvtáros: Nemes Lajos V. é.

Erdélyi László volt gimnáziumi tanárt a miskolci Tóth Pál Nőnevelő Intézet Tanítóképző Intézetéhez választotta meg tanárnak az Egyházkerületi Közgűlős.

A teológiaiak közötti cserediákkacsió folytatásaként a budapesti teológia 5 hallgatója: Tüski István V., Papp József III., Knáver Zoltán és Szabó Géza II., Vass Albert I. évesek novemberben és decemberben hosszabb időt töltöttek Sárospatakon. Részt vettek az előadásokon és a teológus közösség munkájában és belső életében. Sárospatak szeretné ebbe a nagy lelki gazdagodást adó mozgalomba a soproni evangélikus testvéreinket is bevonni.

A tulterhelt igazgatók mentesítésére a Közigazgatóságot önálló hivatallá szervezték és az erre vonatkozó szabályzatot az Egyházkerületi Tanács jóvá hagyta. Ez az új állás most került először betöltésre és a Köziskolai Szék dr. Urbán Barnabás gimn. ig. helyettes urat választotta meg erre a tisztségre. Isten áldása kísérje új munkaterületén.

Egy kis statisztika: A gimnáziumnak 1914—45-ben 428 tanulója kapott osztályzatot, 1945—46-ban 724. Meg kell jegyeznünk, hogy a 724-es szám nem reális, ugyanis ebben az évben kb. 80 olyan tanuló volt, aki kétszer is kapott osztályzatot, mert a háború miatt elmaradt, és most egyszerre végzett 2 osztályt. Ebben az évben, 1946—47-ben pillanatnyilag 660 beiratkozott nyilvános és magántanuló van.

A gimnáziumban megvalósult az önkormányzat. Ennek során megválasztották a diákbizottságot is, amely összekötőkapocsként működik a tanári kar és az ifjúság között. Elnök: Balku Gyula VIII, alelnök: Hajdu József VII, jegyző: Diner György VIII. Ezenkívül még minden osztály 2—2 taggal képviselti magát.

A Szabadművelődési Akadémia szervezeti szabályait az Egyházkerületi közgyűlés jóváhagyta és az Akadémia rövidesen megkezdte működését.

A gimnáziumban az igazgató-helyettesi tisztség dr. Urbán Barnabás távozásával megüresedett. Az új igazgató-helyettes a következő 3 tanévre: Ruzsák András.

A népfőiskola megkezdődött. Vezető tanár Rácz István.

A V. K. M. könyvtárügyi állást szervezett és erre a Köziskolai Szék, Czegle Imre ref. lelkészt választotta meg.

A pataki diákcéh 55 taggal működik. Az elektrotechnikai tanfolyamon 25-en, a kereskedelmi szakosztály munkájában 24-en vesznek részt. 14 diák inas szolgálatot végez a városban. 19-én a diákcéh műsoros karácsonyi előadást rendez.

A főiskola könyvkereskedése dr. Jakob Károly szakszerű vezetése alatt újból remekül működik. A Révai, Új Idők, Athéneum és Hungária új művei a pesti megjelenéssel egyidőben kerülnek le Patakra.

November 16-án, Szabó Lőrinc költő tartózkodott Patakon és műsor keretén belül felolvasott saját verseiből és műfordításaiból. A diákság teljes számban megjelent az élményszerű előadáson.

A négy magyarországi református teológia ifjúságának kiküldöttjei november hó 20—22-én Budapesten értekezletet tartottak.

November 30-án, a Fáy András társaság rendezésében a genfi zongoraverseny második helyezettje: Tusa Erzsébet adott remek hangversenyt. Teljes genfi műsorát adta.

December 1-én műsoros táncdelután volt az Angol-Internátusban.

December 2-án a tanítóképző volt növendékének, Klacsó Béla polgári iskolai igazgatójának 25 éves tanári működésének volt az évfordulója. A meglehangú ünnepélyen a főiskola is képviseltette magát.

December 6-án, a népijáték-együttes tartott nagysikerű előadást a főiskola Mudrány-termében. A remek rendezés Bakos József tanár urat dicséri.

December 7-én a tanítóképző növendékei tarkaestet rendeztek a tanítóképző dísztermében. A tanítóképzősök dicséretére legyen mondva, az előadás kiválóan sikerült.

December 7-én, a népijáték és a szupplikálók együttes társasága Szerencsre szállt ki, ahol két nagysikerű előadást tartott.

Bodnár László pedagógus-író körútja alkalmával Sárospatakat is meglátogatta, ahol az ifjúság és szülőik számára komoly, tanulmányos és evangéliumi szellemmel áthatott előadásokat és megbeszéléseket tartott.

December 14-én, az Egyetemes Ifjúság az Ifjúsági Közlöny költségeinek a fedezésére a Mudrány-teremben előadja Molière: Tudós nők című klasszikus vígjátékát.

Sárospataki Igehírdető címmel körlevelet ad ki a Hittanhallgatók Egylete. A decemberi körlevélben *Darányi Lajos, dr. Enyedy Andor, dr. Szabó Lajos és dr. Szabó Zoltán* igehírdetéseinek kívül karácsonyi vers, elbeszélés, színdarab és gazdag híryanag is van benne.

A karácsonyi vakáció főiskolánkban december 20-án kezdődik és január 26-ig tart.